

**Türkiyat Araştırmaları
Enstitüsü**

LİSANSÜSTÜ TEZ YAZIM KILAVUZU

İstanbul 2022

YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN YAZIMINDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

Sayfa Düzeni

Tez yazımında A4 (219 x 297 mm) beyaz kâğıt kullanılmalıdır. Roma rakamlı sayfalar tek taraflı, sonraki kısım tek ya da çift taraflı olarak kullanılabilir.

Yazı Karakteri ve Satır Aralığı

Tez, “Times New Roman”, 12 punto ve normal yazı karakteri ile yazılmalı ve satır aralığı metnin her yerinde 1,5 olmalıdır.

Harf Büyüklükleri

Bölüm Başlıkları, 12 punto, tümü büyük ve koyu, sayfaya ortalanmış;

Ana Bölüm Başlıkları, 12 punto, tümü büyük ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada;

Alt Bölüm Başlıkları, 12 punto, ilk harfleri büyük ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada;

Derece Alt Başlıkları, 12 punto, ilk harfleri büyük, italik ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada yazılmalıdır.

Dipnot ve açıklamalar; 9 punto, tek satır aralığı, iki yana yaslı şekilde ve sayfanın altında yer almalıdır.

Başlıklardan sonra 6 nk aralık bırakılmalıdır.

Sayfa kenar boşlukları, soldan 3.5, sağdan 2.5, alttan ve üstten 2.5 cm olmalıdır.

Kapağın numaralandırılmadığı tezde; içindekiler, önsöz, özet, abstract ve kısaltmalar listesi Roma rakamları ile (I, II, III, ...) başlatılarak sağ alt köşede verilir; giriş ve tezin tamamı ise Arap rakamları ile (1, 2, 3, ...) numaralandırılmalıdır. Sayfa numaraları, 12 punto ve koyu olarak sayfanın alt kısmında ve sağa dayalı olarak yazılır.

Her paragrafın ilk satırı, 1.25 cm içeriden (sol sekme / tab) başlatılmalıdır.

Paragraflar iki yana yaslanmış olmalı ve bu paragraflar arasında 6 nk boşluk bırakılmalıdır.

Her ana bölüm yeni bir sayfadan başlatılmalıdır.

BÖLÜMLER

Bölüm Başlıkları

Giriş ile Tez metninin ana bölüm ve alt başlıkları Arap rakamları ile (1, 1.1, 1.1.1. şeklinde) numaralandırılmalıdır. Önsöz, kısaltmalar, Türkçe ve İngilizce özet, giriş ve sonuç başlıkları ise numaralandırılmamalıdır.

Bir bölüm başlığından hemen sonra bir alt bölüm başlığı başlamamalı, bölümleri tanıtmaya yönelik en az bir geçiş paragrafı yazılmaya özen gösterilmelidir.

Şekiller

Şekil numarası ve açıklaması şeklin altında ve şekilden sonra 1 satır boşluk bırakılarak yazılmalıdır.

Şekillere her ana bölümün numarası ile başlayan ve o bölümün kaçınıcı şekli olduğunu gösterecek şekilde numara verilmelidir. Örneğin 3. bölümün 2. şekli, “Şekil 3.2” olarak numaralandırılır.

Şeklin açıklaması, şeklin numarasından sonra bir karakter boşluk bırakılarak, ilk sözcüğün ilk harfi büyük, diğer harfleri küçük olacak şekilde ve koyu yazılmalıdır.

Şekiller ve başlıkları metin içinde ortalanmalıdır.

Bir yayından aynen alınan şekillerde şeklin kaynağı, şeklin altında yazıldıktan sonra referans olarak gösterilmelidir. (Örnek: B. Karamağaralı, *Ahlat Mezar Taşları*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992, s. 282, Fotoğraf 7)

Şekil 1. Fiil Çekimleme Ulamları

[şekil]

Kaynak: Kaynak bilgisi verilmelidir.

Tablolar

Tablo numarası ve açıklaması tablonun üstüne yazılmalıdır. Açıklama ve tablo arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

Tablolar, her ana bölümün numarası ile başlamalı ve o bölümün kaçınıcı tablosu olduğunu gösterecek şekilde numaralandırılmalıdır. Örneğın, 3. bölümün 2. tablosu: “Tablo 3.2.” vb.

Tablonun açıklaması, tablo numarasından sonra bir karakter boşluk bırakılarak, ilk sözcüğün ilk harfi büyük, diğer harfleri küçük olacak şekilde koyu olarak yazılmalıdır.

Tablolar ve başlıklar metin içinde ortalanmalıdır.

Bir yayından alınan tablolarda tablonun kaynağı tablonun altında yazıldıktan sonra referans olarak gösterilmelidir.

Tablo 1. Uluslararası Öğrenci Sayısına Göre Üniversiteler (2016-2017)

[tablo]

Kaynak: Kaynak bilgisi verilmelidir.

Transkripsiyon

Enstitüde hazırlanacak dil, edebiyat ve tarih tezlerinde, ulusal ve uluslararası kabul gören transkripsiyon sistemlerinden biri esas alınmalıdır. Tezde hangi sistemin esas alınacağı danışman tarafından belirlenir ve esas alınan transkripsiyon sistemi çalışmanın önsözünde belirtilir (*MEB İslam Ansiklopedisi*, *TDV İslam Ansiklopedisi*, *Eİ²* gibi). Metinde mutlak surette imla ve transkripsiyon birliğı sağlanmalıdır. Dizin ihtiva eden dil ve edebiyat tezlerinde dizinin hazırlanmasında ise Cibakaya programı kullanılmalıdır.

ALINTI VE ATIFLAR

Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü bünyesinde yazılacak Türkçe ve İngilizce tezlerde alıntı, atıf yapma ve kaynakça düzenlemede Chicago Not-Kaynakça Yöntemi / Dipnotlu Kaynak Gösterme Yöntemi [Chicago of Manual Style (CMS)] kullanılmalıdır. Doğrudan alıntılar çift tırnak içinde (“...”) dik karakterlerle verilmelidir: 40 sözcükten az alıntılar, satır içinde; 40 sözcükten uzun alıntılar, tırnak kullanılmadan satırın sol ve sağından 1 cm içeride, her iki yana yaslı biçimde ve 1,5 satır aralığıyla 10 punto olarak yazılmalıdır. Alıntı, eserin aslından değil de ikincil kaynaktan yapıldığında, dipnot, ikincil kaynağa verilmeli ve ikincil kaynağın künyesini yazmaya “Alıntılan” denilerek başlanmalıdır.

Atıf ve açıklamalar, dipnotla yapılmalı; dipnotlarda ise otomatik numaralandırma yoluna gidilmelidir. Dipnotlar, ilgili sayfanın altında 9 punto olarak 1 satır aralığıyla her iki yana yaslı şekilde yazılmalıdır. Dipnotlarda geçen kaynaklar, 12 punto olarak ayrıntılı künyeleriyle birlikte “Kaynakça”da da verilmelidir. Kitap ve dergi adları *eğik*; makale, ansiklopedi maddesi, kitap bölümü gibi kaynaklar “çift tırnak” içinde ve dik karakterlerle yazılmalıdır. Çeviren (çev.), derleyen (drl.), yayıma hazırlayan (haz.), düzenleyen (dzl.) ya da editör (ed.) ismine yazar ve eser bilgisinden sonra yer verilmelidir. Aynı konuda birden çok kaynağa atıf yapılacaksa bunlar dipnotta en eski tarihli olandan yeniye doğru sıralanmalı ve kaynaklar birbirinden noktalı virgül ile ayrılarak yazılmalıdır.

Tek Yazarlı Kaynaklara Dipnot Verme

Telif kitaplar için dipnot örneği;

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı ve Soyadı, *Eser Adı*, (varsa) baskı, Yayınevi, Basım Yeri ve yılı, sayfa numarası.

Ahmet Bican Ercilasun, *Türk Dünyası Üzerine İncelemeler*, Akçağ Yayınları, Ankara 1997, s. 68.

Kaynak ardışık olarak (arka arkaya) yer aldığına: *Age.* şeklinde kısaltılabilir. Gerektiği takdirde sayfa bilgisi verilmelidir. *Age.* / *Age.*, s. 116.

Çeviri Kitaplar İçin Dipnot Örneği

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı ve Soyadı, *Eser Adı*, çev. Adı ve Soyadı, (varsa) baskı, Yayınevi, Basım Yeri ve yılı, sayfa numarası.

Jean Deny, *Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)*, çev. Ali Ulvi Elöve, Maarif Matbaası, İstanbul 1941, s. 323.

Derleme Kitaplar İçin Dipnot Örneği

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: *Kitap Adı*, (varsa) Cilt, Derleyen (drl.) Adı ve Soyadı, (varsa) baskı, Yayınevi, Basım Yeri ve yılı, sayfa numarası.

Azerbaycan Halk Yazını Örnekleri, C 445, drl. Ehliman Akhundov - Semih Tezcan, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1978, s. 110.

Makaleler İçin Dipnot Örneği

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı ve Soyadı, “Makale Adı”, *Makalenin Yayınlandığı Dergi*, Cilt (Roma rakamları ile)/Sayı (Arap rakamları ile), (yıl), sayfa numarası.

Reşit Rahmeti Arat, “Uygurca Yazılar Arasında”, *Türk Tarih, Arkeolojya ve Etnografya Dergisi*, III, (1936), s. 101.

Ansiklopedi Maddesi İçin Dipnot Örneği

Madde yazarı biliniyorsa adı ve soyadı, sonra sırasıyla çift tırnak içinde madde başlığı, *eğik harflerle ansiklopedi adı* (Kısaltma yapılabilir), Roma rakamları ile cilt numarası, Arap rakamları ile parantez içinde basım yılı ve sayfa numarası yazılmalıdır.

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı ve Soyadı, “Madde Başlığı”, *Ansiklopedi Adı* (Kısaltma yapılabilir), Cilt, (yıl), sayfa numarası.

Fuad Köprülü, “Çağatay Edebiyatı”, *İslam Ansiklopedisi*, III, (1945), s. 270.

Madde yazarı bilinmiyorsa: *Ansiklopedi Adı* (Kısaltma yapılabilir), Cilt, (yıl), “Madde Başlığı”, sayfa numarası.

Azerbaycan Sovet Ensiklopediyası, V, (1981), “Kolkoz”, s. 452.

Tezler İçin Dipnot Örneği

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı ve Soyadı, *Tez Adı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans veya Doktora Tezi olduğu bilgisi), Tezin Hazırlandığı Kurum, Yer ve yıl, sayfa numarası.

Mehmet Emin Açar, *Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisân-ı Türkî*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2012, s. 122.

Çalıştay, Sempozyum, Kongre ve Kurultaylarda Sunulan Tebliğler/Bildiriler İçin Dipnot Örneği

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı ve Soyadı, “Bildiri Adı”, *Çalıştay, Sempozyum, Kongre ya da Kurultay Bildiri Kitabı Adı* (yılı), Yayına Hazırlayan (haz.) Adı ve Soyadı, Yayınevi, Basım Yeri ve yılı, sayfa numarası.

Cevat Heyet, “Sungur Türkçesi”, *Uluslararası Türk Dili Kongresi 1992 (26 Eylül-1 Ekim 1992)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1996, s. 61.

Yazmalar İçin Dipnot rneęi

Kaynağa ilk kez atıf yapıldığında: Yazar Adı, Eser Adı, Kütüphane Adı, Koleksiyon Adı, katalog numarası, yaprak.

Âsım, *Zeyl-i Zübdetü'l-Eş'âr*, Millet Kütüphanesi, Ali Emirî Efendi, nr. 1326, vr. 45a.

Web Sitesi İçin Dipnot rneęi

Bir web sitesine atıf yapıldığında, yazar ya da kurum adı, çift tırnak içinde yazı başlığı, erişildiği sitenin linki ve köşeli parantez içinde siteye erişim tarihi bilgisi verilmeli ve bu kaynaklar, kaynakçanın sonunda "Elektronik Kaynaklar" adı altında yer almalıdır:

Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, "Aile İçi şiddetin Sebep ve Sonuçları", http://istifhane.files.wordpress.com/2013/03/aile_ici_siddetin_sebep_ve_sonuclari_199_5.pdf [Eriřim tarihi: 07.03.2017].